

Chứng khoán Việt Nam bước vào cuộc đua mới: Doanh nghiệp tốt sẽ dẫn sóng thị trường

05:49 25/07/2026

Sau nhiều năm chịu ảnh hưởng lớn từ dòng tiền và kỳ vọng chính sách, thị trường chứng khoán Việt Nam đang bước sang giai đoạn mà năng lực tạo lợi nhuận của doanh nghiệp sẽ quyết định xu hướng tăng trưởng. Khi nền kinh tế duy trì đà phục hồi và cơ hội nâng hạng ngày càng rõ nét, "chọn đúng doanh nghiệp" được dự báo sẽ quan trọng hơn "đoán đúng chỉ số".

Thị trường chuyển từ "đầu tư theo sóng" sang "đầu tư theo giá trị"

Nếu nhìn lại các chu kỳ tăng của chứng khoán Việt Nam trong hơn một thập kỷ qua, phần lớn đều gắn với những chất xúc tác ngắn hạn như dòng tiền dồi dào, mặt bằng lãi suất thấp, chính sách hỗ trợ hoặc kỳ vọng từ các câu chuyện vĩ mô. Không ít thời điểm, giá cổ phiếu tăng nhanh hơn nhiều so với tốc độ cải thiện của kết quả kinh doanh.

Tuy nhiên, bức tranh của năm 2026 đang có nhiều khác biệt.

Sau những biến động mạnh do xung đột địa chính trị, chính sách thuế của các nền kinh tế lớn và áp lực từ thị trường tài chính quốc tế, nhà đầu tư bắt đầu quan tâm nhiều hơn đến những doanh nghiệp có nền tảng tăng trưởng thực chất. Điều này thể hiện rõ khi dòng tiền tập trung vào nhóm doanh nghiệp duy trì lợi nhuận tích cực thay vì lan tỏa trên diện rộng như các giai đoạn trước.

Thị trường chứng khoán Việt Nam bước vào chu kỳ phát triển mới với nền tảng từ tăng trưởng kinh tế, lợi nhuận doanh nghiệp và kỳ vọng nâng hạng, mở ra dư địa thu hút dòng vốn trung và dài hạn. Ảnh AI

Sự thay đổi này diễn ra trong bối cảnh nền kinh tế tiếp tục tạo nền tảng thuận lợi. Sáu tháng đầu năm 2026, GDP tăng 8,18%, mức cao nhất kể từ khi Việt Nam công bố GDP theo quý. Vốn FDI đăng ký đạt 34,65 tỷ USD, tăng mạnh so với cùng kỳ; vốn FDI thực hiện đạt hơn 13 tỷ USD, tăng 11,2%. Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng tăng 12,9%, trong khi xuất khẩu tiếp tục duy trì tốc độ tăng trưởng hai chữ số.

Những con số này không tạo ra sự hưng phấn tức thời cho thị trường, nhưng lại mang ý nghĩa quan trọng hơn: chúng mở rộng dư địa tăng trưởng cho doanh thu và lợi nhuận của doanh nghiệp niêm yết.

Đó cũng là lý do giới phân tích đánh giá giai đoạn hiện nay sẽ chứng kiến sự phân hóa ngày càng mạnh giữa các nhóm cổ phiếu. Doanh nghiệp có năng lực quản trị tốt, tận dụng được đầu tư công, FDI, tiêu dùng và xuất khẩu sẽ có cơ hội vượt lên, trong khi những doanh nghiệp tăng trưởng chậm sẽ khó thu hút dòng tiền như trước.

Chu kỳ tăng mới sẽ được quyết định bởi chất lượng doanh nghiệp

Điểm đáng chú ý của thị trường năm 2026 là kỳ vọng đang dần nhường chỗ cho những chỉ số có thể đo lường được.

Theo báo cáo chiến lược nửa cuối năm của Chứng khoán Rồng Việt (VDSC), EPS bình quân có trọng số của các doanh nghiệp thuộc VN-Index được dự báo đạt khoảng 146 đồng/cổ phiếu, tăng gần 20% so với năm trước. Đây là mức tăng được xem là đủ để tạo nền tảng cho quá trình mở rộng định giá nếu kết quả kinh doanh được hiện thực hóa.

Từ các giả định về tăng trưởng lợi nhuận và mặt bằng P/E, VDSC đưa ra kịch bản VN-Index dao động trong vùng 1.638-1.999 điểm trong khoảng 6-8 tháng tới, tương ứng biên độ từ -9% đến +11%.

Điều đáng quan tâm không nằm ở con số điểm số, mà ở cách thị trường đang thay đổi phương pháp định giá. Nhà đầu tư ngày càng quan tâm đến khả năng doanh nghiệp tạo ra dòng tiền, cải thiện lợi nhuận và mở rộng thị phần hơn là những câu chuyện mang tính đầu cơ ngắn hạn.

Song song với đó, việc Việt Nam dự kiến được FTSE Russell nâng hạng lên Thị trường Mới nổi thứ cấp từ ngày 21/9/2026 có thể tạo thêm lực hút đối với dòng vốn quốc tế. Tuy nhiên, kinh nghiệm từ nhiều thị trường cho thấy nâng hạng chỉ là điều kiện cần. Khả năng giữ chân dòng vốn dài hạn vẫn phụ thuộc vào chất lượng doanh nghiệp niêm yết, mức độ minh bạch của thị trường và tốc độ tăng trưởng của nền kinh tế.

Trong bối cảnh đó, thị trường chứng khoán Việt Nam nhiều khả năng sẽ bước vào một giai đoạn phát triển khác với các chu kỳ trước. Thay vì tăng đồng loạt nhờ dòng tiền, dòng vốn sẽ có xu hướng lựa chọn kỹ hơn, tập trung vào những doanh nghiệp sở hữu nền tảng tài chính lành mạnh, lợi thế cạnh tranh rõ ràng và triển vọng tăng trưởng bền vững.

Đó cũng là dấu hiệu cho thấy thị trường đang trưởng thành hơn. Khi chất lượng doanh nghiệp trở thành yếu tố dẫn dắt, chứng khoán không chỉ phản ánh kỳ vọng của nhà đầu tư mà còn phản ánh ngày càng sát hơn sức khỏe thực của nền kinh tế. Đây sẽ là nền tảng quan trọng để thị trường xây dựng một chu kỳ tăng trưởng có chiều sâu, ổn định và bền vững hơn trong những năm tới.

Nam Sơn (t/h)